

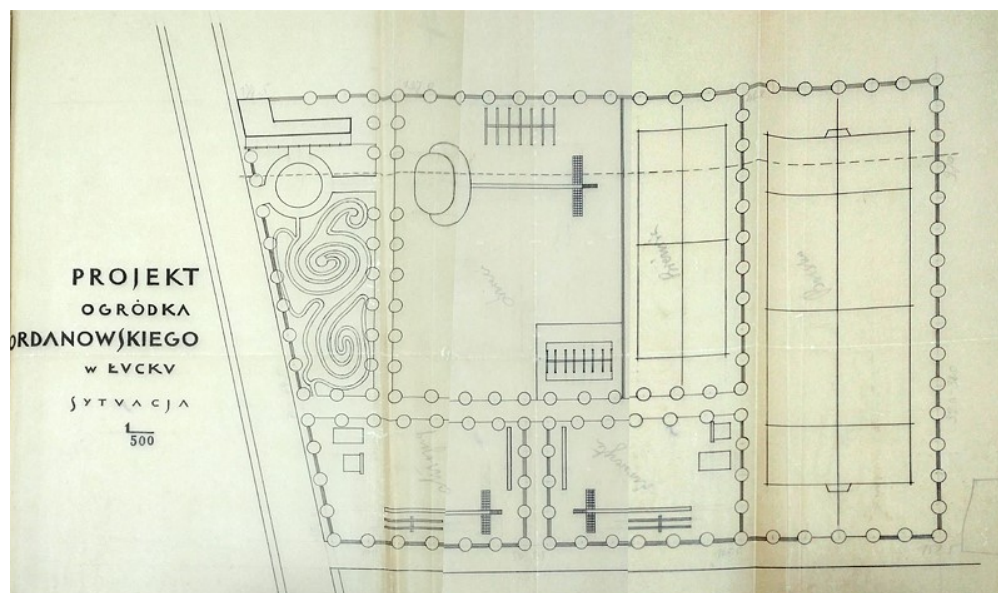
10.09.2022

Ogród Jordanowski w Łucku. Niezwykły pomysł profesora ginekologii z 1930 roku

W 1930 roku w Łucku działał tzw. Ogród Jordanowski - popularna forma organizacji wypoczynku sportowego dla dzieci, młodzieży i wszystkich, którzy nie są obojętni na zdrowy tryb życia. Ogród został urządzony w pobliżu nowego toru rowerowego, który wkrótce przekształcił się w pełnoprawny stadion, obecny "Awangard".

Nazwa pochodzi od inicjatora takiego sposobu spędzania wolnego czasu Henryka Jordana, pochodzącego z Galicji habsburskiej z połowy XIX wieku. Studiował medycynę na wydziałach Uniwersytetu Wiedeńskiego i Jagiellońskiego. W 1870 został doktorem medycyny. Odbył praktykę w położnictwie i ginekologii. Dwukrotnie był dziekanem Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Był autorem wielu prac naukowych.

Najbardziej znany i pamiętany jest z powodu idei zainstalowania specjalnych boisk sportowych do wszechstronnego treningu ciała. Wszystko zaczęło się w 1889 roku, kiedy według pomysłu Henryka Jordana w Krakowie urządzono pierwszy w Europie park ze sprzętem sportowym dla dzieci. Park łączył cechy właściwego parku spacerowego i boiska sportowego z wieloma różnymi obszarami tematycznymi, zbiornikiem wodnym i pomieszczeniami do ćwiczeń przy złej pogodzie.

Podobne parki zaczęto później urządzać w różnych miastach Polski - Warszawie, Lublinie, Katowicach. Zaczęto je nazywać Ogradami Jordanowskimi. Były bardzo popularne w

okresie międzywojennym.

Wśród tych miast znalazł się Łuck. W 1928 roku kierownictwo 24. pułku piechoty, który tu stacjonował, zawarło umowę z miejskim komitetem wyszkolenia fizycznego i wojskowego, że wojsko przekaze komitetowi w użytkowanie część swojej ziemi z polem treningowym. Komitet z kolei zobowiązywał się przeznaczyć 3 tysiące złotych na rozwój tego terenu i wykorzystanie na potrzeby wychowania fizycznego młodzieży miejskiej, a także Wojska Polskiego. Teren obejmował przyszły stadion (tor rowerowy) i teren w jego pobliżu. Ogólnie rzecz biorąc, wojsko przeznaczyło na ten cel około 7 hektarów przestrzeni między współczesną aleją Wasyla Mojseja a aleją Hruszewskiego, a nawet nieco dalej – do koszar przy ulicy Konowalca.

Projekt wykorzystania terenu przewidywał urządzenie stadionu piłkarskiego, kortów tenisowych, strzelnicy do broni małokalibrowej, miejsca do rzucania granatami i samego Ogródu Jordanowskiego. W projekcie przydzielono na niego 2 hektary.

Urządzenie ogrodu odbywało się dość szybko. Raport z przeprowadzonych prac z 1931 roku wskazywał, że Ogród Jordanowski jest już gotowy. Urządzono oddzielne strefy dla dziewcząt i chłopców, betonowy basen do pływania, strefę dla dzieci z huśtawkami, alejki z kwiatami, strefy do skakania, do biegania, do siatkówki, pawilon. Każda strefa została obsadzona drzewami i krzewami i w ten sposób nieco oddzielona od innych.

Ogród Jordanowski był aktywnie wykorzystywany do organizowania zajęć sportowych dla dzieci przez wszystkie dziesięciolecia lat trzydziestych. Stał się częścią znacznie większego obszaru zorganizowanego dla wychowania sportowego młodzieży miejskiej. Na zdjęciu lotniczym z 1944 roku ogród wygląda jako jeszcze nieuszkodzony.

Popadł w ruinę dopiero po drugiej wojnie światowej, chociaż sam teren nie stracił swojego sportowego przeznaczenia. Później urządzono tu boiska sportowe i wybudowano basen. Już w naszych czasach basen został zamieniony na Kompleks Sportowy Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego, a obecny kompleks sportowy w pobliżu został wzniesiony dokładnie na miejscu dawnego Ogródu Jordanowskiego.

Fot.: Projekt Ogródu Jordanowskiego w Łucku. Kopia z Archiwum Państwowego Obwodu Wołyńskiego

Wg artykułu Ołeksandra Kotysa: <https://photo-lviv.in.ua/jordanskyj-sad-u-luczku-chudova-ideya-profesora-ginekologiyi-1930-h/>

*Przełożyła z języka ukraińskiego **Anna Zotowa**, studentka I roku studiów magisterskich kierunku Filologia (Język polski i język angielski. Przekład) Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki, uczestniczka projektu „Geopolonistyka – wirtualny most pomiędzy kulturami”.*

Tłumaczenia dokonano w ramach projektu „**Geopolonistyka - wirtualny most pomiędzy kulturami**”, finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (program "Promocja języka polskiego").

#Geopolonistyka

#GeopolonistycznyMost

Linki:

- <https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/institutions/kpip,3215/details>
- <https://photo-lviv.in.ua/jordanskyj-sad-u-luczku-chudova-ideya-profesora-ginekologiyi-1930-h/>
- <https://www.hroniky.com/news/view/17112-iordanskyi-sad-u-lutsku-chudova-ideia-profesora-hinekolohii-1930-kh>

Słowa kluczowe: Łuck, Ogród Jordanowski, GeopolonistycznyMost, Jordan Henryk

Tłumacz: Anna Zotowa

Autor: Ołeksandr Kotys